

Önsöz

Hem eski teşvik sisteminin etkinliğinin azalması hem de 4 bölge içinde yer alan illerin zaman içinde gelişmişlik göstergelerinin farklılaşması nedeniyle teşvik sisteminin yeniden dizayn edilmesi zarureti ortaya çıkmıştı. Bu doğrultuda Türkiye'nin önceliklerinin değişmesi ve ekonomide mevcut yapısal sorunların çözülmesi için Türkiye'nin hızlı değişimine uyum sağlayabilecek yeni bir teşvik sistemi hazırlanmıştır.

Kamu maliyesinde elde edilen başarılarla, ekonomik büyümede ve ihracatta gerçekleşen rekorlara rağmen son yıllarda cari açığa meydana gelen artış ekonomide meydana gelen iyileşmelerin olumsuz değerlendirilmesine neden olmuştur. Özellikle, küresel ekonomik kriz ile birlikte Türkiye ekonomisinde bir kırılganlık unsuru olarak öne çıkan cari açığın orta vadede azaltılması amacıyla rekabet gücü yüksek olan sektörlerle yoğunlaşmak, yüksek katma değerli, yüksek teknoloji ve daha önce ülkede hiç üretilmeyen malların üretimini teşvik etmek, mevcut ekonomik büyüme dinamiğinin devam ettirilmesi için zorunlu hale gelmiştir. Bu doğrultuda genel teşvikler, bölgesel teşvikler ve büyük ölçekli yatırımların teşviklerine ek olarak stratejik yatırımların teşviki yeni sistemde dördüncü bir uygulama olarak ortaya çıkmıştır. Stratejik yatırım teşviklerinin ürün bazlı olması ve bu ürünlerin yüzde 50'den fazlasının yurtdışından ithal edilen yatırım mallarından oluşması, ara malların üretimini artırarak ihracatın ithalata olan bağımlılığını büyük ölçüde kırmayı ve teknolojik dönüşümü sağlamayı hedeflemektedir. Dolayısıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malların üretiminin artırılması, orta vadede cari açığın azaltılması ve orta-uzun vadede bu yapısal problemin ortadan kaldırılmasına katkı sağlayacaktır. Ekonomideki bu yapısal probleme çözüm olarak tasarlanan yeni teşvik sistemi problemlere neşter vuracak, böylece cari açık, yatırımlar ve ekonomik büyüme önünde bir engel olmaktan çıkacaktır.

Yeni teşvik sistemi hem yerli yatırımcının yatırım yapmasında hem de doğrudan yabancı yatırımcıların ülkeye çekilmesinde aktif bir rol oynayacaktır. Bu amaçla, yabancı yatırımcılara daha cazip fırsatlar ve kolaylıklar sağlanan diğer gelişmekte olan ve yükselen piyasalar içinde yer alan ülkeler ile rekabet edebilmek için bedelsiz arazi tahsisleri, vergisiz dönemler, gümrük vergilerinde muafiyetler ve sigorta primlerinde işveren paylarının devlet tarafından ödenmesi gibi bir takım teşvikler ve kolaylıklar sağlanmıştır. Bunun da, Türkiye'de hem cari açığın finansmanına katkı sağlaması hem de teknoloji-yoğun ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimini artırması beklenmektedir.

Yeni Teşvik sistemi içinde 4. Bölge iller arasında olan illimize daha fazla yatırım çekmek, mevcut yatırımcılarımızı bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu kitapçığın faydalı olacağını düşüncesi ile emeği geçen arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

M.Arif PARMAKSIZ

*Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı
Ahiler Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Üyesi*

İÇİNDEKİLER

1. Yeni Teşvik Sisteminin Amacı, Kapsamı ve Başvuru Süreçleri	4
Yeni Teşvik Sistemi Hangi Mevzuat ile Düzenlenmektedir?	4
Yeni Teşvik Sisteminin Amacı Nedir?	4
Teşvik Belgesi Nedir?	4
Teşvik Belgesine Hangi Kuruluşlar Başvurabilir?	4
Teşvik Belgesi başvuruları hangi kurum / kuruluşlara yapılmalıdır?	5
Teşvik Belgesi başvurusu esnasında hangi belgeler istenmektedir?	5
Teşvik Belgesi kapsamında yapılabilecek yatırım cinsleri nelerdir?	6
Teşvik Belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar nelerdir?	7
Yeni Teşvik Sistemi çerçevesinde Türkiye kaç bölgeye ayrılmıştır?.....	7
2. Yeni Teşvik Sistemi Kapsamında Sağlanan Teşvik Unsurları Nelerdir?	8
I. Genel Teşvik Sistemi	8
II. Bölgesel Teşvik Uygulamaları	9
III. Büyük Ölçekli Yatırımlar	16
IV. Stratejik Yatırımlar.....	19

3. Nevşehir'de Gerçekleştirilecek Yatırımlara Sağlanacak Teşviklerin Örneklerle Açıklanması.....	20
---	-----------

EKLER

EKLER	30
EK-1: Yerel Birimlerce Teşvik Belgesi Düzenlenebilecek Sektör ve Konular	30
EK-2: Yatırım Teşvik Belgesi başvurusu yapılabilecek Kurum/Kuruluşlar Listesi.....	31
Ekonomi Bakanlığı	31
Kalkınma Ajansları.....	31
Sanayi Odaları	34
EK-3: Teşvik Edilmeyecek veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları	36
EK-4A: Bölgesel Desteklerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler İtibariyle Asgari Yatırım Tutarları Veya Kapasiteleri.....	39
EK-4B: İllerin Bölgesel Desteklerden Yararlanabilecek Sektörlerine İlişkin Sektör Numaraları	43
EK-5: Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler.....	48

1 Yeni Teşvik Sisteminin Amacı, Kapsamı ve Başvuru Süreçleri

Yeni Teşvik Sistemi Hangi Mevzuat ile Düzenlenmektedir?

Yeni Teşvik Sistemi, 19.06.2012 tarih ve 2012/3305 Sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile 2012/1 Sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" çerçevesinde düzenlenmektedir.

Yeni Teşvik Sisteminin Amacı Nedir?

Yeni Teşvik Sistemi, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda;

- tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek,
- üretim ve istihdamı artırmak,
- uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma - geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirmek,
- uluslararası doğrudan yatırımları artırmak,
- bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak,
- kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla yürütülmektedir.

Teşvik Belgesi Nedir?

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan bir belge olup "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın" amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilecek yatırımlar için Ekonomi

Bakanlığı – Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenir.

Yatırımlarda Devlet Yardımları kapsamındaki teşviklerden yararlanabilmek için, yatırımların Teşvik Belgesi'ne bağlanması gerekmektedir.

Teşvik Belgesine Hangi Kuruluşlar Başvurabilir?

Yatırımların teşviklerden yararlanabilmesi için;

- Gerçek kişiler,
- Adi ortaklıklar,
- Sermaye şirketleri,
- Kooperatifler,
- Birlikler,
- İş ortaklıkları,
- Kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli ku-

rum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları yüzde elliye geçen kurum ve kuruluşlar),

- Kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları,
 - Dernekler ve vakıflar,
 - Yurtdışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri
- Teşvik Belgesi başvurusunda bulunabilirler.

Teşvik Belgesi başvuruları hangi kurum / kuruluşlara yapılmalıdır?

Teşvik Belgesi başvurularının, "Ekonomi Bakanlığı – Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü"ne yapılması gerekmektedir. Ancak, genel teşvik uygulamalarında yer alan, sabit yatırım tutarı on milyon Türk Lirasını aşmayan ve Ek-1'de belirtilen yatırımlar için firmanın tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere (Kalkınma Ajansları, Sanayi Odaları ve Bakanlıkça görevlendirilecek diğer odalar) de müracaat edilebilir. Yatırım Teşvik başvurusu yapılabilecek kurum ve kuruluşların irtibat bilgileri Ek-2'de verilmektedir.

Teşvik Belgesi başvurusu esnasında hangi belgeler istenmektedir?

Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yapılacak müracaatlarda aşağıda belirtilen belgeler aranmaktadır:

- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı müracaat dilekçesi,
- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tas-

dikli imza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi,

- Her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı ve kaşeli yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri,
- Bakanlığa yapılacak müracaatlarda, dört yüz Türk Lirası tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait hesaba yatırıldığına dair belge, müracaatın yerel birimlere yapılması durumunda, yukarıda belirtilen meblağın yüz Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili yerel birim hesabına yatırıldığına, bakiye kısmının ise Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırıldığına dair belge,
- Firmanın ortaklık yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil mercinden tasdikli örneği,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı,
- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece 17/7/2008 tarihli ve 26939 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği eki listelerde yer alan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı,

- h) Teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken bilgi ve belgeler,
- i) Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in 10 uncu maddede belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu.

Teşvik Belgesi kapsamında yapılabilecek yatırım cinsleri nelerdir?

Teşvik Belgesi kapsamında gerçekleştirilebilecek yatırım cinsleri şunlardır:

- **Komple Yeni Yatırım:** Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa ve bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya mevcut tesisi ile altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımları kapsar.
- **Tevsi:** Mevcut bir yatırıma üretim hattı veya makine ve teçhizat ilavesiyle kapasitenin artırılmasına yönelik olan ve mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden yatırımları kapsar.
- **Modernizasyon:** Mevcut tesislerin üretim hatlarında teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizata uygun parçaların eklenmesini veya mevcut makine ve teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış bölümlerin tamamlanmasını, nihai

ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımları kapsar.

- **Ürün Çeşitlendirmesi:** Mevcut tesisler ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırım ile farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımları kapsar.
- **Entegrasyon:** Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımları kapsar.

Teşvik Belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar nelerdir?

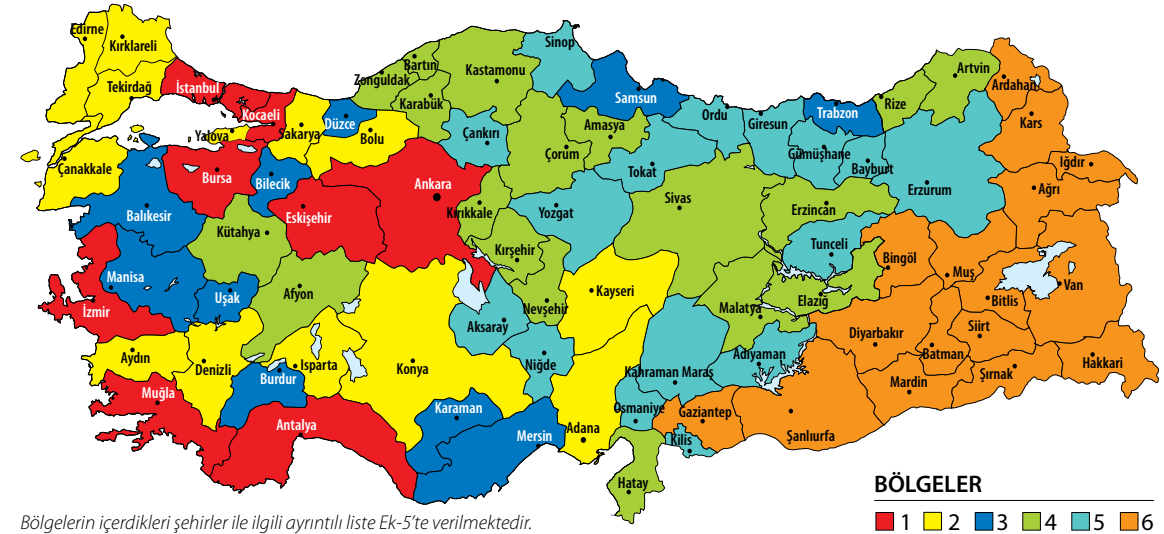
- Müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları,
- Ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

- Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,
 - Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları,
 - Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter,
 - Porselenden, seramikten ve camdan mamul sofa ve mutfak eşyası
- yatırım harcamaları Teşvik Belgesi kapsamında değerlendirilmemektedir.

Yeni Teşvik Sistemi çerçevesinde Türkiye kaç bölgeye ayrılmıştır?

Yatırımlarda Devlet Yardımları çerçevesinde Türkiye 6 ana bölgeye ayrılmıştır.

Bölgelerin içerdikleri şehirler ile ilgili ayrıntılı liste Ek-5'te verilmektedir.

2 Yeni Teşvik Sistemi Kapsamında Sağlanan Teşvik Unsurları Nelerdir?

Teşvik sistemi; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

I. Genel Teşvik Sistemi

Genel Teşvik Sistemi çerçevesinde, yatırımların Teşvik Belgesi'ne bağlanabilmesi için sabit yatırım tutarının;

1. ve 2. Bölgelerde **asgari 1.000.000 TL**,
- 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde **asgari 500.000 TL**, olması gerekmektedir.

Bu şartları sağlayan tüm yatırımlar, sektörüne bakılmaksızın (Ek-3: Teşvik Edilmeyecek veya Teşviki Belirli Şartlara

Bağlı Yatırım Konuları bölümünde belirtilenler hariç olmak üzere);

- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası,
- Gelir Vergisi Stopajı (6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için) desteklerinden yararlandırılmaktadır.

Sabit Yatırım Tutarının Bileşenleri Nelerdir?

Sabit Yatırım Tutarı, arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teç-

hizat ile diğer yatırım harcamaları kalemlerinin toplamı olarak hesaplanmaktadır.

Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

KDV İstisnası Desteğinin Mahiyeti Nedir?

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

Sabit yatırım tutarı beşyüzmilyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

Gümrük Vergisi Muafiyetinin Mahiyeti Nedir?

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşaat yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muafır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteğinin Mahiyeti Nedir?

6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

II. Bölgesel Teşvik Uygulamaları

Ek-4B'de iller itibarıyla karşılıklarında numaraları belirtilen sektörler, Ek-4A'da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

- Gümrük vergisi muafiyeti.
- KDV istisnası.
- Vergi indirimi.
- Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- Yatırım yeri tahsisi.
- Faiz desteği (3., 4., 5. ve 6. bölgelerdeki yatırımlar için).
- Gelir vergisi stopajı desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
- Sigorta primi desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

Vergi İndiriminin Mahiyeti Nedir?

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli olarak uygulanır.

(31/12/2013 tarihine kadar başlanılacak yatırımlar için)

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	15	50	0	100
2	20	55	10	90
3	25	60	20	80
4	30	70	30	70
5	40	80	50	50
6	50	90	80	20

(01/01/2014 tarihi itibarıyla başlanılacak yatırımlar için)

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	10	30	0	100
2	15	40	10	90
3	20	50	20	80
4	25	60	30	70
5	30	70	50	50
6	35	90	80	20

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlarda; 2. bölgede yüzde onunu, 3. bölgede yüzde yirmisini, 4. bölgede yüzde otuzunu, 5. bölgede yüzde ellisini ve 6. bölgede yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

Buna ek olarak gerçekleştirilecek olan yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi durumlarında vergi indirimi açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde yararlandırılabilir.

Bütün bölgelerde gerçekleştirilecek 5 milyon TL'lik bir yatırımda devletin yatırıma sağlayacağı vergi indirimi desteği ile ilgili özet tablo aşağıdaki gibidir:

	1. BÖLGE	2. BÖLGE	3. BÖLGE	4. BÖLGE	5. BÖLGE	6. BÖLGE
Yatırım Tutarı (Bin TL)	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Vergi İndirimi (%):	50	55	60	70	80	90
Yatırıma Katkı Oranı (%):	15	20	25	30	40	50
İndirilebilecek Vergi Tutarı (Bin TL):	750	1.000	1.250	1.500	2.000	2.500
- Yatırım Döneminde: (Bin TL)	(%) 0	(%10) 100	(%20) 250	(%30) 450	(%50) 1.000	(%80) 2.000
- İşletme Döneminde: (Bin TL)	(%100) 750	(%90) 900	(%80) 1.000	(%70) 1.050	(%50) 1.000	(%20) 500
Yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar uygulanacak kurumlar /gelir vergisi oranı:	%10 (indirilecek vergi oranı: %10)	%9 (indirilecek vergi oranı: %11)	%8 (indirilecek vergi oranı: %12)	%6 (indirilecek vergi oranı: %14)	%4 (indirilecek vergi oranı: %16)	%2 (indirilecek vergi oranı: %18)

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Mahiyeti Nedir?

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

- Komple yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,
- Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik

belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen, istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Ayrıca gerçekleştirilecek olan yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi durumlarında sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde yararlandırılabilir.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde ve oranlarda uygulanır:

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01/01/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	2 yıl	-	10
2	3 yıl	-	15
3	5 yıl	3 yıl	20
4	6 yıl	5 yıl	25
5	7 yıl	6 yıl	35
6	10 yıl	7 yıl	50

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Faydalanabilmek İçin Aranılan Şartlar Nelerdir?

İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Ekonomi Bakanlığınca karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı ödemiş olması gerekir. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak

ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

Ayrıca, bu destekten yararlanabilmek için yatırımcıların;

- 5510 sayılı Kanun uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,
- 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Ba-

kanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki onbeş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun olmadığını, tespit edilmiş olması gerekir.

Faiz Desteğinin Mahiyeti Nedir?

Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının;

3. bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde üç puanı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde bir puanı,
4. bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde dört puanı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde bir puanı,
5. bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde iki puanı,
6. bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde iki puanı,
- Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek stratejik yatırımlar, AR-GE yatırımları ve çevre ya-

tırımları için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde iki puanı,

Ekonomi Bakanlığınca da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz desteği tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla beşyüzbin, altıyüzbin, yediyüzbin ve dokuzyüzbin Türk Lirasını geçemez.

Bölgeler	Destek Oranı		Azami Destek Tutarı (Bin TL)
	TL Cinsi Kredi	Döviz Cinsi Kredi	
I	-	-	-
II	-	-	-
III	3	1	500
IV	4	1	600
V	5	2	700
VI	7	2	900

Yatırım Yeri Tahsisinin Mahiyeti Nedir?

“Bölgesel Teşvik Uygulamaları Kapsamında Değerlendirilen Yatırımlar” için esas, sözkonusu yatırımların, yatırımın gerçekleştirileceği bölgedeki Organize Sanayi veya Endüstri Bölgeleri’ne yönlendirilmesidir. Yatırımın gerçekleştirileceği bölgenin sınırları içerisinde;

- Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesi bulunması, ancak bu bölgelerde yer alabilecek yatırımlar için tahsis edilecek boş parsel bulunmaması veya bu bölgelerde yapılması uygun görülmemeyen yatırımların sözkonusu olduğu durumlar ile,
- Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesi bulunmaması durumunda,

teşvik belgeli yatırımlara kamu taşınmazlarından yatırım yeri tahsisi yapılmaktadır.

Sigorta Primi Desteğinin Mahiyeti Nedir?

6. Bölgede; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip on yıl süreyle işveren adına Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanabilir.

Öncelikli Yatırım Konuları Nelerdir?

Aşağıda belirtilen yatırım konuları yatırım nerede gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin 5. Bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar, 6. Bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

- a) Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,

- b) Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları,
- c) Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar),
- ç) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımlarından bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları,
- d) Asgari ellibin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç),
- e) Sağlık Bakanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmimilyon Türk Lirası tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar,
- f) Savunma Sanayii Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmimilyon Türk Lirası tutarındaki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar,
- g) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun

da tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç),

- ğ) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan ilk, orta ve lise eğitim yatırımları,
- h) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.

Bir Alt Bölge Desteğinden Yararlanacak Yatırımlar Nelerdir?

Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları

kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bulunduğu bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

- a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi.
- b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

III. Büyük Ölçekli Yatırımlar

Büyük Ölçekli Yatırım konuları ve asgari yatırım konuları aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir:

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları: a) Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları b) Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	200 50
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: [Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretimine yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)]	

Tabloda belirtilen asgari tutarları sağlayan yatırım konuları

- Gümrük vergisi muafiyeti.
 - KDV istisnası.
 - Vergi indirimi.
 - Sigorta primi işveren hissesi desteği.
 - Yatırım yeri tahsis.
 - Gelir vergisi stopajı desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
 - Sigorta primi desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
- desteklerinden faydalanabilirler.

Büyük Ölçekli Yatırımlara Sağlanan Vergi İndiriminin Mahiyeti Nedir?

Büyük ölçekli yatırımlar kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanır.

(31/12/2013 tarihine kadar başlanılacak yatırımlar için)

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	25	50	0	100
2	30	55	10	90
3	35	60	20	80
4	40	70	30	70
5	50	80	50	50
6	60	90	80	20

(01/01/2014 tarihi itibarıyla başlanılacak yatırımlar için)

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	20	30	0	100
2	25	40	10	90
3	30	50	20	80
4	35	60	30	70
5	40	70	50	50
6	45	90	80	20

Büyük ölçekli yatırımlar kapsamındaki yatırımlarda; 2. bölgede yüzde onunu, 3. bölgede yüzde yirmisini, 4. bölgede yüzde otuzunu, 5. bölgede yüzde ellisini ve 6. bölgede yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

Buna ek olarak gerçekleştirilecek olan yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi durumlarında vergi indirimi açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde yararlandırılabilir.

Büyük Ölçekli Yatırımlara Sağlanan Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Mahiyeti Nedir?

Büyük ölçekli yatırımlar kapsamında desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

- Komple yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,
- Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda

bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen,

istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Büyük ölçekli yatırımlar kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde ve oranlarda uygulanır:

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01/01/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	2 yıl	-	3
2	3 yıl	-	5
3	5 yıl	3 yıl	8
4	6 yıl	5 yıl	10
5	7 yıl	6 yıl	11
6	10 yıl	7 yıl	15

Yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi du-

rumlarında sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde yararlandırılabilir.

IV. Stratejik Yatırımlar

Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

- Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.
- Ekonomi Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer için asgari yüzde kırk olması.
- Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde

gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

Bu kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin

- Gümrük vergisi muafiyeti.
 - KDV istisnası.
 - Vergi indirimi.
 - Sigorta primi işveren hissesi desteği.
 - Yatırım yeri tahsis.
 - Faiz Desteği
 - KDV iadesi
 - Gelir vergisi stopajı desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
 - Sigorta primi desteği (6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
- desteklerinden yararlandırılabilir.

3 Nevşehir'de Gerçekleştirilecek Yatırımlara Sağlanacak Teşviklerin Örneklerle Açıklanması

Örnek-1: Nevşehir'de toplam yatırım tutarı 5 milyon TL olan imalat sanayisine yönelik bir yatırım gerçekleştirilmesi durumunda bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında devletin yatırıma sağlayacağı destekler neler ve ne kadar olacaktır?

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında Nevşehir'e gerçekleştirilecek bir yatırıma uygulanabilecek destekler;

- Vergi indirimi,
- Sigorta primi işveren hissesi desteği,
- Yatırım yeri tahsisi,
- Faiz Desteği,
- KDV muafiyeti,
- Gümrük vergisi muafiyetidir.

Vergi İndirimi:

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	15	50	0	100
2	20	55	10	90
3	25	60	20	80
4	30	70	30	70
5	40	80	50	50
6	50	90	80	20

Nevşehir'in 4. Bölgede bulunması sebebiyle bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında devletin sağlayacağı yatırıma katkı oranı %30, kurumlar veya gelir vergisi indirim oranı ise %70 olarak gerçekleşecektir. Yani 5.000.000 TL'lik bir yatırımda;

Yatırıma Katkı Oranı: $5.000.000 \text{ TL} \times \%30 = 1.500.000 \text{ TL}$ olacak,
Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı %70'dir.

Buna göre uygulanacak Kurumlar Vergisi İndirimi = $\%20 \times \%70 = \%14$

Ve Kurumlar Vergisi Oranı = $\%20 - \%14 = \%6$ olarak uygulanacaktır.

Bunun anlamı 5.000.000 TL'lik toplam yatırımın 1.500.000 TL'lik kısmının, devlet tarafından bu tutarda az vergi tahsi-

5. Bölge) faydalanacaktır. Bu durumda;

Yatırıma katkı oranı: $5.000.000 \text{ TL} \times \%40 = 2.000.000 \text{ TL}$ olacak,
Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı %80'dir.

Buna göre uygulanacak Kurumlar Vergisi İndirimi = $\%20 \times \%80 = \%16$

Ve Kurumlar Vergisi Oranı = $\%20 - \%16 = \%4$ olarak uygulanacaktır.

Yani 5.000.000 TL'lik toplam yatırımın 2.000.000 TL'lik kısmı devlet tarafından bu tutarda az vergi tahsilatı yapılmak suretiyle (kurumlar vergisinin %20 yerine %4 uygulanması yoluyla) desteklenecektir.

2.000.000 TL'lik bu tutarın %50'lik bölümü (1.000.000 TL) yatırım sırasında yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi olarak uygulanabilir. Yatırımcı, geriye kalan %50'lik bölümden (1.000.000 TL) ise yatırım işletmeye geçtikten sonra elde edilecek kazançlara indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanması ile faydalanabilecektir.

latı yapılmak suretiyle (kurumlar vergisinin %20 yerine %6 uygulanması yoluyla) desteklenmesidir.

1.500.000 TL'lik bu tutarın %30'luk bölümü (450.000 TL) yatırım sırasında yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi olarak uygulanabilir. Yatırımcı, geriye kalan %70'lik bölümden (1.050.000 TL) ise yatırım işletmeye geçtikten sonra elde edilecek kazançlara indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanması ile faydalanabilecektir.

Eğer aynı yatırım Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleştirilirse yatırım bir alt bölge desteklerinden (4. Bölge yerine

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01/01/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	2 yıl	-	10
2	3 yıl	-	15
3	5 yıl	3 yıl	20
4	6 yıl	5 yıl	25
5	7 yıl	6 yıl	35
6	10 yıl	7 yıl	50

Nevşehir'e gerçekleştirilecek 5 milyon TL'lik bu yatırım ile 50 kişi istihdam edileceğini farz edersek;

Yatırımcı yatırım ile istihdam edeceği 50 kişinin 6 yıl boyunca sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete te-

kabül eden kısmı olan 183,40 TL'yi ödemeyecektir. Bu durumda yaklaşık olarak $183,40 \times 50 \times 72 = 660.240 \text{ TL}$ yatırımcıya destek verilmiş olunacaktır. Devletin yatırıma sağlayacağı sigorta primi işveren hissesi desteği miktarı toplam sabit yatırımın %25'ini geçemeyecek olmasından

ötürü 5 milyon TL'lik bir yatırımda faydalanılabilecek azami sigorta primi işveren hissesi desteği 5.000.000 x %25 = 1.250.000 TL olacaktır.

Eğer aynı yatırım Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleştirilirse yatırım bir alt bölge desteklerinden (4. Bölge yerine 5. Bölge) faydalanacaktır. Bu durumda yatırımcı yatırım ile istihdam edeceği 50 kişinin 6 yıl yerine 7 yıl boyunca si-

gorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı olan 183,40 TL'yi ödemeyecektir. Yani yaklaşık olarak $183,40 \times 50 \times 84 = 770.280$ TL yatırımcıya destek verilmiş olacaktır. Devletin yatırıma sağlayacağı sigorta primi işveren hissesi desteği miktarı toplam sabit yatırımın %35'ini geçemeyecek olmasından ötürü 5 milyon TL'lik bir yatırımda faydalanılabilecek azami sigorta primi işveren hissesi desteği $5.000.000 \times \%35 = 1.750.000$ TL olacaktır.

Faiz Desteği

Bölgeler	Destek Oranı		Azami Destek Tutarı (Bin TL)
	TL Cinsi Kredi	Döviz Cinsi Kredi	
I	-	-	-
II	-	-	-
III	3	1	500
IV	4	1	600
V	5	2	700
VI	7	2	900

Yatırımda en az 1 yıl vadeli yatırım kredisi kullanılması halinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının 4. Bölgede yer alan Nevşehir'de Türk Lirası cinsi kredilerde 4 puanı, döviz kredileri ve döviz endeksli kredilerde 1 puanı bütçe kaynaklarından karşılanabilecektir.

Günümüzde yatırım kredileri faiz oranlarını ortalama olarak 14 puan kabul edecek olursak gerçekleştirilecek yatırımda

bu faiz oranının 4 puanı devlet, geriye kalan 10 puanı ise yatırımcı tarafından karşılanacaktır. Ancak devletin karşılayacağı toplam faiz tutarı 600 bin TL'yi geçemeyecektir.

Yatırım Yeri Tahsisi

Gerçekleştirilecek yatırımda yatırım yeri tahsisi talebinde bulunulması halinde yatırımcı ilk olarak boş parsel bulunması halinde Organize Sanayi Bölgesine yönlendirilir. OSB'de boş parsel bulunmaması durumunda ise 29/06/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3. maddesi çerçevesinde belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

KDV İstisnası

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince gerçekleştirilecek yatırım kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri KDV'den istisna edilebilecektir.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Gerçekleştirilecek yatırım kapsamında yatırım malı makine ve teçhizatın ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaf tutulabilecektir.

Nevşehir'de 50 kişinin istihdam edileceği 5 milyon TL'lik yatırımının yaklaşık olarak elde edeceği desteklerin özet tablosu aşağıdaki gibidir:

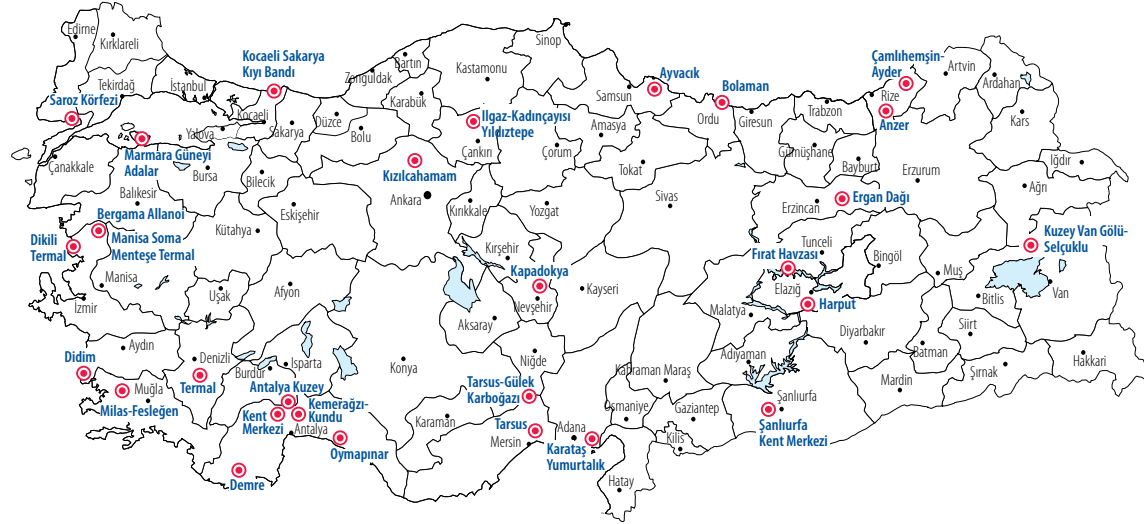
Destek Unsurları (Bin TL)	Yatırımın OSB Dışında Gerçekleştirilmesi Durumunda	Yatırımın OSB'de Gerçekleştirilmesi Durumunda
KDV İstisnası	114	114
Gümrük Vergisi Muafiyeti	70	70
Vergi İndirimi	1.500	2.000
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	660,24	770,28
Faiz Desteği	600	600
Yatırım Yeri Tahsisi	250	250
Toplam Devlet Desteği	3.194,24	3804,28
Destek Yoğunluğu (%)	64	76

Tablodan da görülebileceği üzere yatırımın OSB dışında gerçekleştirilmesi durumunda devletin yatırıma sağlayacağı destek yoğunluğu %64 olurken yatırımın OSB'de gerçekleştirilmesi durumunda destek yoğunluğu %76'ya ulaşmaktadır.

Örnek-2: Nevşehir'de toplam yatırım tutarı 5 milyon TL olan otel yatırımı gerçekleştirilmesi durumunda bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında devletin yatırıma sağlayacağı destekler neler ve ne kadar olacaktır?

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde gerçekleştirilecek turizm yatırımları Yeni Teşvik Sisteminde öncelikli yatırım konuları içerisinde yer almasından ötürü hangi bölgede gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin 5. Bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilecektir. Nevşehir ili de Kapadokya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi içerisinde yer almakta olup gerçekleştirilecek turizm yatırımları 5. Bölgede gerçekleştirilmiş gibi kabul edilecek ve 5. Bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanılabilecektir.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında Nevşehir'e gerçekleştirilecek bir otel yatırımı uygulanabilecek destekler;

- Vergi indirimi,
- Sigorta primi işveren hissesi desteği,
- Faiz Desteği,
- Yatırım yeri tahsis,
- KDV muafiyeti,
- Gümrük vergisi muafiyetidir.

Vergi İndirimi:

Nevşehir'e gerçekleştirilecek turizm yatırımları 5. Bölge desteklerinden faydalanacak olmasından ötürü bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında devletin sağlayacağı yatırıma katkı oranı %40, kurumlar veya gelir vergisi indirimi oranı ise %80 olarak gerçekleşecektir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	15	50	0	100
2	20	55	10	90
3	25	60	20	80
4	30	70	30	70
5	40	80	50	50
6	50	90	80	20

Bu durumda 5.000.000 TL'lik bir yatırımda;
Yatırıma katkı oranı: $5.000.000 \text{ TL} \times \%40 = 2.000.000 \text{ TL}$ olacak,
Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı %80
Buna göre uygulanacak Kurumlar Vergisi İndirimi = $\%20 \times \%80 = \%16$
Ve Kurumlar Vergisi Oranı = $\%20 - \%16 = \%4$ olarak uygulanacaktır.

Yani 5.000.000 TL'lik toplam yatırımın 2.000.000 TL'lik kısmı devlet tarafından bu tutarda az vergi tahsilatı yapılmak suretiyle (kurumlar vergisinin %20 yerine %4 uygulanması yoluyla) desteklenecektir.

2.000.000 TL'lik bu tutarın %50'lik bölümü (1.000.000 TL)

yatırım sırasında yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi olarak uygulanabilir. Yatırımcı, geriye kalan %50'lik bölümden (1.000.000 TL) ise yatırım işletmeye geçtikten sonra elde edilecek kazançlara indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanması ile faydalanabilecektir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Nevşehir'de gerçekleştirilecek turizm yatırımları 5. Bölge desteklerinden faydalanacak olmasından dolayı yatırım ile istihdam edilecek her bir personelin 7 yıl boyunca sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı devlet tarafından karşılanacaktır.

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01/01/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	2 yıl	-	10
2	3 yıl	-	15
3	5 yıl	3 yıl	20
4	6 yıl	5 yıl	25
5	7 yıl	6 yıl	35
6	10 yıl	7 yıl	50

Nevşehir'e gerçekleştirilecek 5 milyon TL'lik bu yatırım ile 50 kişi istihdam edileceğini farz edersek;
Asgari ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesi = 183,40 TL

Desteklenme süresi = 7 yıl = 84 ay
İstihdam sayısı = 50 kişi
Bu durumda devletten tarafından karşılanacak sigorta primi işveren hissesi desteği
 $183,40 \text{ TL} \times 84 \times 50 = 770.280 \text{ TL}$ olacaktır.

Devletin yatırıma sağlayacağı sigorta primi işveren hissesi desteği miktarı toplam sabit yatırımın %35'ini geçemeyecek olmasından ötürü 5 milyon TL'lik bir yatırımda faydalanılabilecek azami sigorta primi işveren hissesi desteği $5.000.000 \times \%35 = 1.750.000 \text{ TL}$ 'yi aşamayacaktır.

Faiz Desteği

Bölgeler	Destek Oranı		Azami Destek Tutarı (Bin TL)
	TL Cinsi Kredi	Döviz Cinsi Kredi	
I	-	-	-
II	-	-	-
III	3	1	500
IV	4	1	600
V	5	2	700
VI	7	2	900

Yatırımda en az 1 yıl vadeli yatırım kredisi kullanılması halinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının turizm yatırımlarında 5. Bölgede yer alan Nevşehir'de Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 1 puanı bütçe kaynaklarından karşılanabilecektir.

Günümüzde ya kredileri faiz oranlarını ortalama olarak 14 puan kabul edecek olursak gerçekleştirilecek yatırımda bu faiz oranının 5 puanı devlet, geriye kalan 9 puanı ise yatırımcı tarafından karşılanacaktır. Ancak devletin karşılayacağı toplam faiz tutarı 700 bin TL'yi geçemeyecektir.

Yatırım Yeri Tahsisi

Gerçekleştirilecek yatırımda yatırım yeri tahsisi talebinde bulunulması halinde yatırımcıya 29/06/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3. maddesi çerçevesinde belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

KDV İstisnası

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince gerçekleştirilecek yatırım kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri KDV'den istisna edilebilecektir.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Gerçekleştirilecek yatırım kapsamında yatırım malı ma-

kine ve teçhizatın ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaf tutulabilecektir.

Örnek-3: Nevşehir'de toplam yatırım tutarı 5 milyon TL olan ilköğretim okulu yatırımı gerçekleştirilmesi durumunda bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında devletin yatırıma sağlayacağı destekler neler ve ne kadar olacaktır?

Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan ilk, orta ve lise eğitim yatırımları Yeni Teşvik Sisteminde öncelikli yatırım konuları arasında yer almakta olup yatırım nerede gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin 5. Bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Bu sebepten Nevşehir ilinde gerçekleştirilecek ilköğretim okulu yatırımı turizm yatırımlarında olduğu gibi 5. Bölge desteklerinden faydalanacaktır. İlköğretim okulu yatırımı faydalanılabilecek destekler bir önceki örnekte anlatılan turizm yatırımlarına sağlanan destekler ile hemen hemen aynı olacaktır.

Örnek-4: Nevşehir'de toplam yatırım tutarı 50 milyon TL olan makine imalatı yatırımı gerçekleştirilmesi durumunda Yeni Teşvik Sistemi kapsamında devletin yatırıma sağlayacağı destekler neler ve ne kadar olacaktır?

50 milyon TL ve üzeri makine imalatı yatırımları Yeni Teşvik Sistemi'nde Büyük Ölçekli Yatırımlar kapsamında değerlendirilecektir. Yeni Teşvik Sistemi'nde Nevşehir'de gerçekleştirilecek Büyük Ölçekli Yatırımlara sağlanan destekler

şunlardır:

- Gümrük vergisi muafiyeti,
- KDV istisnası,
- Vergi indirimi,
- Sigorta primi işveren hissesi desteği,
- Yatırım yeri tahsisi

Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve yatırım yeri tahsisi bölgesel teşvik kapsamındaki uygulamalar ile aynıdır.

Ancak vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği farklılık göstermektedir.

Vergi İndirimi

Nevşehir'de gerçekleştirilecek herhangi bir büyük ölçekli yatırımda devletin sağlayacağı yatırıma katkı oranı %40, kurumlar vergisi indirimi %70 olacakken yatırımın OSB'de gerçekleştirilmesi durumunda devletin sağlayacağı katkı oranı %50, kurumlar vergisi indirimi ise %80 olacaktır.

(31/12/2013 tarihine kadar başlanılacak yatırımlar için)

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI				
Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	25	50	0	100
2	30	55	10	90
3	35	60	20	80
4	40	70	30	70
5	50	80	50	50
6	60	90	80	20

Bu durumda Nevşehir'de gerçekleştirilecek 50 milyon TL'lik makine imalatı yatırımı (OSB dışında bir yerde); Yatırıma katkı oranı: 50.000.000 TL x %40 = 20.000.000 TL olacak, Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı %70 Buna göre uygulanacak Kurumlar Vergisi İndirimi = %20 x %70 = %14 Ve Kurumlar Vergisi Oranı = %20 - %14 = %6 olarak uygulanacaktır.

Yani 50.000.000 TL'lik toplam yatırımın 20.000.000 TL'lik kısmı devlet tarafından bu tutarda az vergi tahsilatı yapılmak suretiyle (kurumlar vergisinin %20 yerine %6 uygulanması yoluyla) desteklenecektir.

20.000.000 TL'lik bu tutarın %30'luk bölümü (6.000.000 TL) yatırım sırasında yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi olarak uygulanabilir. Yatırımcı, geriye kalan %70'lik bölümden (14.000.000 TL) ise yatırım işletmeye geçtikten sonra elde edilecek kazançlara indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanması ile faydalanabilecektir.

Eğer aynı yatırım Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleştirilirse yatırım bir alt bölge desteklerinden (4. Bölge yerine 5. Bölge) faydalanacaktır. Bu durumda; Yatırıma katkı oranı: 50.000.000 TL x %50 = 25.000.000 TL olacak, Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı %80'dir.

Buna göre uygulanacak Kurumlar Vergisi İndirimi = %20 x %80 = %16
Ve Kurumlar Vergisi Oranı = %20 - %16 = %4 olarak uygulanacaktır.

Yani 50.000.000 TL'lik toplam yatırımın 25.000.000 TL'lik kısmı devlet tarafından bu tutarda az vergi tahsilatı yapılmak suretiyle (kurumlar vergisinin %20 yerine %4 uygulanması yoluyla) desteklenecektir.

25.000.000 TL'lik bu tutarın %50'lik bölümü (12.500.000 TL) yatırım sırasında yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde

edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi olarak uygulanabilir. Yatırımcı, geriye kalan %50'lik bölümden (12.500.000 TL) ise yatırım işletmeye geçtikten sonra elde edilecek kazançlara indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanması ile faydalanabilecektir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Nevşehir'de gerçekleştirilecek herhangi bir büyük ölçekli yatırıma uygulanacak sigorta primi işveren hissesi desteği bölgesel teşvik uygulamalarında olduğu 6 yıldır. Yatırım OSB'de gerçekleştirilir ise bu süre 7 yıldır.

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01/01/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	2 yıl	-	3
2	3 yıl	-	5
3	5 yıl	3 yıl	8
4	6 yıl	5 yıl	10
5	7 yıl	6 yıl	11
6	10 yıl	7 yıl	15

Nevşehir'e gerçekleştirilecek 50 milyon TL'lik bu yatırım ile 100 kişi istihdam edileceğini farz edersek;
Asgari ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesi = 183,40 TL
Desteklenme süresi = 6 yıl = 74 ay
İstihdam sayısı = 100 kişi
Bu durumda devletten tarafından karşılanacak sigorta primi işveren hissesi desteği
183,40 TL x 72 x 100 = 1.320.480 TL olacaktır.

Devletin yatırıma sağlayacağı sigorta primi işveren hissesi desteği miktarı toplam sabit yatırımın %10'unu geçemeyecek olmasından ötürü 50 milyon TL'lik bir yatırımda faydalanılabilecek azami sigorta primi işveren hissesi desteği
50.000.000 x %10 = 5.000.000 TL'yi aşamayacaktır.

Yatırım OSB'de gerçekleştirilecek olursa devletin sağla-

acağı sigorta primi işveren hissesi desteği;
183,40 TL x 84 x 100 = 1.540.560 TL olacaktır.

Nevşehir'de 100 kişinin istihdam edileceği 50 milyon TL'lik yatırımın yaklaşık olarak elde edeceği desteklerin özet tablosu sağdaki gibidir:

Destek Unsurları (Bin TL)	Yatırımın OSB Dışında Gerçekleştirilmesi Durumunda	Yatırımın OSB'de Gerçekleştirilmesi Durumunda
KDV İstisnası	1.140	1.140
Gümrük Vergisi Muafiyeti	700	700
Vergi İndirimi	20.000	25.000
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	1.320,48	1.540,56
Yatırım Yeri Tahsisi	2.500	2.500
Toplam Devlet Desteği	25.660,48	30.250,56
Destek Yoğunluğu (%)	51	61

Tablodan da görülebileceği üzere Nevşehir'de gerçekleştirilecek olan 50 milyon TL'lik makine imalatı yatırımına yatırımın OSB dışında gerçekleştirilmesi durumunda devletin sağlayacağı destek yoğunluğu %51 iken OSB'de gerçekleştirilmesi halinde %61 olmaktadır.

Örnek-5: Nevşehir'de balon turizmine yönelik yatırım gerçekleştirilmesi durumunda Bölgesel Teşvik Uygulamalarından faydalanılabilecek midir?

Turizm sektöründe sadece konaklamaya yönelik yatırımlar Bölgesel Teşvik Uygulamalarından faydalanabilmekte olup balon turizmine yönelik gerçekleştirilecek bir yatırım ancak KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti desteklerini kapsayan Genel Teşvik Sistemi'nden yararlanabilecektir. Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenecek sektörler Ek-4A ve Ek-4B'de verilmiştir.

Örnek-6: Nevşehir'de un üretimine yönelik gerçekleştirilecek komple yeni yatırım Yeni Teşvik Sisteminden faydalanılabilecek midir?

Un üretimine yönelik hiçbir yatırım Yeni Teşvik Sistemi içerisinde desteklenmemektedir. Yeni Teşvik Sistemi ile teşvik edilmeyecek veya teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları Ek-3'te verilmiştir.

Örnek-7: Nevşehir'in Kozaklı ilçesinde gerçekleştirilecek olan 50 dekar büyüklüğündeki sera yatırımı Yeni Teşvik Sistemi

kapsamındaki desteklerden faydalanılabilecek midir?

Dördüncü Bölgede yer alan Nevşehir'de gerçekleştirilecek 10 dekardan daha büyük bütün sera yatırımları Bölgesel Teşvik Uygulamalarından faydalanılabilecektir.

EKLER

EK-1: Yerel Birimlerce Teşvik Belgesi Düzenlenebilecek Sektör ve Konular

Sektörün US 97 KODU	YATIRIM KONULARI
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imalatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşaa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat
	Ürün paketleme hizmeti yatırımları
	Belediye ve il özel idarelerinin hizmet ve altyapı yatırımları

EK-2: Yatırım Teşvik Belgesi başvurusu yapılabilecek Kurum/Kuruluşlar Listesi

EKONOMİ BAKANLIĞI

T.C. Ekonomi Bakanlığı – Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No: 36 06510 Emek/Ankara
Tel: (312) 204 75 00
Web Adresi: www.ekonomi.gov.tr

Eğirdir Yolu 4. Km 32200 Isparta
Tel: (246) 224 37 37
Faks: (246) 224 39 39
Web Adresi: www.baka.org.tr

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

TR81: Bartın, Karabük, Zonguldak
İncivez Mah. Milli Egemenlik Cad. No:130
Demirpark AVM Kat:4 67100 Zonguldak
Tel: (372) 257 74 70
Faks: (372) 257 74 72
Web Adresi: www.bakka.org.tr

KALKINMA AJANSLARI

Ahiler Kalkınma Ajansı

TR71: Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde
Kapucubaşı Mah. Atatürk Bulv. No: 57/1 Merkez/Nevşehir
Tel: (384) 214 36 66
Faks: (384) 214 46 00
Web Adresi: www.ahika.org.tr

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

TR41: Bilecik, Bursa, Eskişehir
Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttım İş Merkezi Buttım Plaza
Kat 6 Osmangazi/Bursa
Tel: (224) 211 13 27
Faks: (224) 211 13 29
Web Adresi: www.bebka.org.tr

Ankara Kalkınma Ajansı

TR51: Ankara
Aşağı Öveçler Mah. 1322. Cad. No:11
06460 Çankaya/Ankara
Tel: (312) 310 03 00
Faks: (312) 309 34 07
Web Adresi: www.ankaraka.org.tr

Çukurova Kalkınma Ajansı

TR61: Adana, Mersin
Çınarlı Mah. Atatürk Caddesi No:1 Sabancı İş Merkezi
Kat: 6-7 Seyhan/Adana
Tel: (322) 363 00 39
Faks: (322) 363 00 41
Web Adresi: www.cka.org.tr

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı

TR61: Antalya, Burdur, Isparta
İl Özel İdaresi Yerleşkesi Atatürk Bulvarı

Dicle Kalkınma Ajansı

TRC3: Batman, Mardin, Şırnak, Siirt
Savurkapı Mah. Nusaybin Cad. No:31 Meydanbaşı Mardin
Tel: (482) 212 11 07
Faks: (482) 213 14 95
Web Adresi: www.dika.org.tr

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı

TR63: Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
Yavuz Sultan Selim Cad. Birinci Tabakhane Sk.
No:20 Antakya/Hatay
Tel: (326) 225 14 15
Faks: (326) 225 14 52
Web Adresi: www.dogaka.org.tr

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı

TRB2: Bitlis, Hakkari, Muş, Van
Şerefiye Mh. Mareşal F.Çakmak Cd. No: 27 65100 Merkez / Van
Tel: (432) 215 65 65
Faks: (432) 215 65 64
Web Adresi: www.daka.org.tr

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı

TR90: Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon
Gazipaşa Mah. Nemlioğlu Sk. Taksim Yokuşu No: 3 Trabzon
Tel: (462) 321 36 52
Faks: (462) 274 36 52
Web Adresi: www.doka.org.tr

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

TR42: Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova
Yenişehir Mah. Demokrasi Bulv. No: 72/A 41050 İzmit/Kocaeli
Tel: (262) 332 01 44
Faks: (262) 332 01 44
Web Adresi: www.marka.org.tr

Fırat Kalkınma Ajansı

TRB1: Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli
Turgut Özal Mah. Ankara Cad. No:139 Merkez/Malatya
Tel: (422) 212 87 98

Faks: (422) 212 87 98
Web Adresi: www.fka.org.tr

Güney Ege Kalkınma Ajansı

TR32: Aydın, Denizli, Muğla
Egs Park Kongre ve Kültür Merkezi 20085 Denizli
Tel: (258) 371 88 44
Faks: (258) 371 88 47
Web Adresi: www.geka.org.tr

Güney Marmara Kalkınma Ajansı

TR22: Balıkesir, Çanakkale
Paşaalı Mahallesi A. Gaffar Okkan Caddesi No:36 / B
Merkez - Balıkesir/Türkiye
Tel: (266) 246 10 00
Faks: (266) 246 17 00
Web Adresi: www.gmka.org.tr

İpekyolu Kalkınma Ajansı

TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis
İncilipınar Mahallesi Muammer Aksoy Bulvarı Vakıflar
Güven İş Merkezi Kat:2-3 Şehitkamil/Gaziantep
Tel: (342) 231 07 01
Faks: (342) 231 07 03
Web Adresi: www.ika.org.tr

İstanbul Kalkınma Ajansı

TR10: İstanbul
Havaalanı Kavşağı EGS Business Park Blokları
B2 Blok Kat: 16
34149 Yeşilköy Bakırköy/İstanbul
Tel: (212) 468 34 00
Faks: (212) 468 34 44
Web Adresi: www.istka.org.tr

İzmir Kalkınma Ajansı

TR31: İzmir
Şehit Fethi Bey Caddesi No:49/1
Birlik Plaza Kat:3 35210 Gümrük/İzmir
Tel: (232) 489 81 81
Faks: (232) 489 85 05
Web Adresi: www.izka.org.tr

Karacadağ Kalkınma Ajansı

TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa
Selahattini Eyyubi Mah. Urfa Bulvarı
No:15/A 21080 Bağlar / Diyarbakır
Tel: (412) 237 12 16
Faks: (412) 237 12 14
Web Adresi: www.karacadağ.org.tr

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı

TRA1: Bayburt, Erzincan, Erzurum
Cumhuriyet Caddesi No:3 Yakutiye/Erzurum
Tel: (442) 235 61 11
Faks: (442) 235 61 14
Web Adresi: www.kudaka.org.tr

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

TR82: Çankırı, Kastamonu, Sinop
Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 Kastamonu
Tel: (366) 212 58 52
Faks: (366) 212 58 55
Web Adresi: www.kuzka.org.tr

Mevlana Kalkınma Ajansı

TR52: Karaman, Konya
Medrese Mah. Ulaşbaba Caddesi No:28 Selçuklu/Konya
Tel: (332) 236 32 90
Faks: (332) 236 46 91
Web Adresi: www.mevka.org.tr

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı

TR72: Kayseri, Sivas, Yozgat
Barbaros Mahallesi, Sümer Yerleşkesi Kümeevler, No:1, PK:
38080 Kocasinan/Kayseri
Tel: (352) 352 67 26
Faks: (352) 352 67 33
Web Adresi: www.oran.org.tr

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

TR83: Amasya, Çorum, Samsun, Tokat
Kale Mah. Şükrüefendi Sokak No:2 Kat:3 İlkadım/Samsun
Tel: (362) 431 24 00
Faks: (362) 431 24 09
Web Adresi: www.oka.org.tr

Serhat Kalkınma Ajansı

TRA2: Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars
Atatürk Cad No:117 Ortakapı Mah Merkez Kars
Tel: (474) 212 52 00
Faks: (474) 212 52 04
Web Adresi: www.serka.org.tr

Trakya Kalkınma Ajansı

TR21: Edirne, Kırklareli, Tekirdağ
Ertuğrul Mah. Iskele Cad. No: 12 Tekirdağ
Tel: (282) 263 37 37
Faks: (282) 263 10 03
Web Adresi: www.trakyaka.org.tr

Zafer Kalkınma Ajansı

TR33: Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa, Uşak
Cumhuriyet Mah., Hayme Ana Cad.,
Metem Tesisleri, Kat:4 Kütahya
Tel: (274) 271 77 61
Faks: (274) 281 00 61
Web Adresi: www.zafer.org.tr

SANAYİ ODALARI

Adana Sanayi Odası

Turhan Cemal Beriker Bulv. No: 156 01130 Seyhan/Adana
Tel: (322) 436 63 63
Faks: (322) 263 16 36
Web Adresi: www.adaso.org.tr

Ankara Sanayi Odası

Atatürk Bulvarı No:193 Kavaklıdere/Ankara
Tel: (312) 417 12 00
Web Adresi: www.aso.org.tr

Aydın Sanayi Odası

Denizli Bulvarı No: 84 09100 Aydın
Tel: (256) 231 04 04
Faks: (256) 231 04 05
Web Adresi: www.ayso.org.tr

Balıkesir Sanayi Odası

Organize Sanayi Bölgesi 7. Cadde No:3 / C Balıkesir
Tel: (266) 281 11 80
Faks: (266) 281 11 89
Web Adresi: www.bso.org.tr

Denizli Sanayi Odası

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 76 / 2 20100 Denizli
Tel: (258) 242 10 04
Faks: (258) 263 81 25
Web Adresi: www.dso.org.tr

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Cumhuriyet Bulvarı No:63 İzmir
Tel: (232) 455 29 00
Faks: (232) 483 99 37
Web Adresi: www.ebso.org.tr

Eskişehir Sanayi Odası

Organize Sanayi Bölgesi 26110 Eskişehir
Tel: (222) 236 03 60
Faks: (222) 236 00 41
Web Adresi: www.eso.org.tr

Gaziantep Sanayi Odası

İstasyon Cad. No:2 Kat:3 27010 Şahinbey/Gaziantep
Tel: (342) 221 09 00
Faks: (342) 230 16 82
Web Adresi: www.gso.org.tr

İstanbul Sanayi Odası

Meşrutiyet Cad. No:62 34430 Tepebaşı/İstanbul
Tel: (212) 252 29 00
Faks: (212) 249 50 84
Web Adresi: www.iso.org.tr

Kayseri Sanayi Odası

Kocasinan Bulvarı No: 161 38110 Kocasinan/Kayseri
Tel: (352) 245 10 50
Faks: (352) 245 10 40
Web Adresi: www.kayso.org.tr

Kocaeli Sanayi Odası

Fuar içi 41040 İzmit/Kocaeli
Tel: (262) 315 80 00
Faks: (262) 321 90 70
Web Adresi: www.kosano.org.tr

Konya Sanayi Odası

1. Org. San. Bölğ. İstikamet Cad. No:1 42300 Selçuklu/Konya
Tel: (332) 251 06 70
Faks: (332) 248 93 51
Web Adresi: www.kso.org.tr

EK-3: Teşvik Edilmeyecek veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları

I - Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar

A. Tarım ve Tarımsal Sanayi

- 1- Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
- 2- Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
- 3- Küp şeker.
- 4- 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
- 5- Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
- 6- Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
- 7- 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

B. İmalat, Enerji ve Madencilik Yatırımları

- 1- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.
- 2- Kütlü pamuk işleme yatırımları.
- 3- İplik ve dokuma (yün ipliği, 15 Milyon Türk Lirasının üzerindeki iplik yatırımları, 5 Milyon Türk Lirasının üzerindeki dokuma yatırımları, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış/örülmemiş kumaş ve çuval üretimine yönelik yatırımlar hariç) konularında modernizasyon yatırımları dışındaki yatırımlar.

- 4- Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları.
- 5- Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).
- 6- Kömür istihracına yönelik yatırımlar (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde yer alan kömürler hariç).
- 7- Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7 nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir).

C. Hizmetler Sektörü

- 1- İlkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar.
- 2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları.
- 3- Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.
- 4- Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.

- 5- Sinema salonu yatırımları.
- 6- Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.
- 7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).
- 8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.
- 9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.
- 10- Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.
- 11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.
- 12- Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal kür tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları.
- 13- Yat ithali yatırımları.
- 14- Taşıt kiralama yatırımları.
- 15- Halı yıkama yatırımları.
- 16- Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).
- 17- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.
- 18- Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.
- 19- Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

II - Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları

A. Tarım Ve Tarımsal Sanayi

- 1- Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
- 2- Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
- 3- Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.
- 4- Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.
- 5- Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem şartı aranır.

B. İmalat Sanayi

- 1- Düz örme konusunda yapılacak yatırımlarda toplam makine sistem sayısının asgari 60 olması şartı aranır.
- 2- Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

C. Hizmetler Sektörü

- 1- Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m² olan entegre lojistik yatırımları için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi kaydıyla, teşvik belgesi düzenlenebilir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.
- 2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolum ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araç-

ları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

- 3- Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
- 4- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
- 5- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.
- 6- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
- 7- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.
- 8- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.
- 9- Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen

haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

- 10- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.
- 11- Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.
- 12- Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
- 13- Yat inşaat yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

EK-4A: Bölgesel Desteklerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler İtibariyle Asgari Yatırım Tutarları veya Kapasiteleri

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
1	0121	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
4	17	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilün aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL	Tekstilün aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL	Tekstilün aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL	Tekstilün aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL	Tekstilün aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL	500 Bin TL
5	18	Giyim eşyası imalatı	Desteklenmemektedir	Desteklenmemektedir	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevisi ve modernizasyon yatırımları	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevisi ve modernizasyon yatırımları	500 Bin TL	500 Bin TL
6	19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
7	1911	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1 Milyon TL	-	-	-	-	-
8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	500 Bin TL

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
12	2412	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşenlerin İmalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
13	2421	Pestisit (haşarat ilacı) ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
14	2423	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
15	2424	Parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
16	2429.1	Patlayıcı madde imalatı	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL
17	2511	İç ve dış lastik imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
18	26 (261, 2693.2, 2694.1, 2695.3 ve 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
19	26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
20	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
21	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyafı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
22	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4, 2610.5.07, 2691.3	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
23	2691.2, 2691.3, 2693.1	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kalıdrım taşı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
25	2695.1, 2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
26	2695.1, 2699.2.06.30	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı ve ısı veya ses izole edici eşya ve karışımlar	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
28	28	Metal eşya	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
29	2812.2, 2813	Merkezi ısıtma radyatörleri ve kazanlarının imalatı, buhar kazanı imalatı (merkezi kalorifer kazanları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
31	2929	Sınai kalıp	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
32	30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
33	31	Elektrikli makine ve cihazların imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
34	32	Radio, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazların imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 3 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 2 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 1 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 1 Milyon TL	500 Bin TL

DİP NOTLAR:

- 1- İstanbul ili hariç olmak üzere, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilan edilen İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilecek ihtisas konusundaki yatırımlar, ilgili bölgede seçilmiş sektörler arasında yer almasa dahi bölgesel desteklerden yararlanır.
- 2- Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar 1 inci bölgede uygulanan desteklerden yararlanır. Havayolu taksi işletmeciliği yatırımları teşvik edilmez.
- 3- Turizm yatırım/işletme belgeli özel tesis, yayla/dağ evi ve butik otel yatırımlarında "3 yıldız ve üzeri" şartı aranmaz.
- 4- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, sadece kağıt hamurundan başlayan entegre kağıt ve kağıt ürünleri üretimi konusundaki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanabilir.
- 5- Entegre hayvancılık yatırımlarında;
 - 1 inci ve 2 nci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 700 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, damızlık küçükbaş hayvan entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).
 - 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre

yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

- 6- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif

ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

- 7- Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.
- 8- Altıncı Bölge hariç olmak üzere, iplik ve dokuma (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, taffing, dokunmamış-örülmemiş kumaş, çuval hariç) konularında sadece modernizasyon cinsindeki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanır.
- 9- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek maden istihraç ve/veya işleme yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.
- 10- Aşağıda belirtilen yatırım konuları bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır:
 - a) Müteharrik karakterli araçlar hariç olmak üzere lojistik yatırımları.
 - b) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları.
 - c) İstanbul ili hariç olmak üzere, asgari 2 milyon TL tutarındaki "demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonlarının imalatı" ve "hava ve uzay taşıtları imalatı" ile bunların aksam ve parçaları
 - ç) Asgari 5 Milyon TL tutarındaki liman ve liman hizmetleri yatırımları (yat limanı ve marina dahil).
- 11- Birden fazla bölgede gerçekleştirilecek bölgesel yatırımlar, görece daha fazla gelişmiş bölgenin desteklerinden yararlanır.
- 12- Asgari 50 Milyon TL tutarındaki yeraltı doğalgaz depolama yatırımları ile asgari 5 Milyon TL tutarındaki sondaj yatırımları 2 nci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

EK-5: Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	İğdir
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri
			Sivas		